

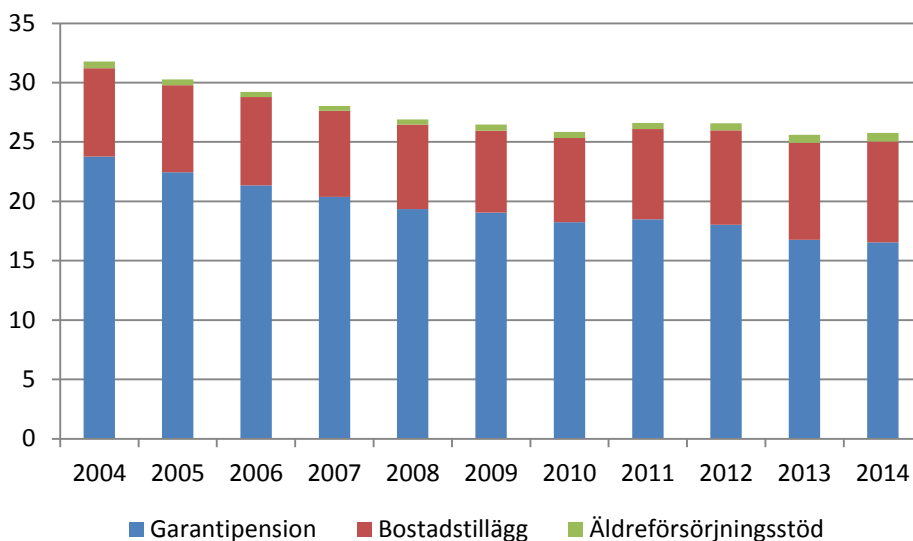
Analysavdelningen
Stefan Granbom

Regeländringar inom bostadstillägg under de senaste åren

Denna studie om regeländringar inom bostadstillägg är en del i Pensionsmyndighetens serie studier. Syftet med studien är att informera om de regeländringar som skett inom bostadstillägg de senaste åren. Studien riktar sig till experter och intresserade inom pensionsområdet. De regeländringar inom bostadstillägg som studeras här är de som har påverkat ekonomin för dem med bostadstillägg.

Inom bostadstillägg (BTP) har det varit flera regeländringar genom åren. Det har inneburit att bostadstilläggets andel av grundskyddet har vuxit något under de senaste åren, se graf nedan.

Utgift för grundskyddet inom det allmänna pensionssystemet, löpande priser i miljarder kronor

Totalt sett har utgifterna för grundskyddet minskat under perioden. Det beror på att nya ålderspensionärer har högre inkomstgrundad pension än vad de äldre har. Det är en allt större andel som har ett yrkesliv med pensionsgrundande inkomst bakom sig. Därför är det en lägre andel av de nya pensionärerna som får garantipension. Detta medför att antalet som tillkommer under ett år är färre än antalet som upphör genom dödsfall. Antalet med garantipension minskar därmed på lång sikt. Om det inte vore för regeländringar inom bostadstillägg hade detta också gällt för bostadstillägg. De regeländringar som har gjorts har motverkat minskningen. Balanseringen inom inkomstpensionssystemet har under de senaste åren haft en höjande effekt på utgifterna för grundskyddet. Utgifterna inom äldreförsörjningsstöd är relativt små i jämförelse. De har dock ökat något under perioden.

2015-06-22

Dok.bet.
Version
Dnr/ref.

Nedan listas några faktorer som påverkar bostadstillägg och som har ändrats historiskt.

år	Max hyra per månad	Procent av boendekostnad	Övrigt
2002-2004	4500	91	
2005	4670		
2006	4850	93	
2007	5000		
2008			viktning arbetsinkomst 50 %
2009			
2010			
2011			
2012			170 kr/mån extra
2013			ytterligare 170 kr/mån fribelopp om 24000 kr/år för arbetsinkomst
2014			

År 2002-2004 var maximalt bostadstillägg 91 procent av boendekostnaden, dock max 4500 kronor/månad. Därefter har procentsatsen höjts och även boendekostnadstaket. Från och med år 2008 viktas arbetsinkomster till 50 procent. Regeländringen gjordes för att öka drivkrafter till arbete. År 2012 lades ett belopp om 170 kronor per månad och detta belopp höjdes ytterligare 2013. Det innebär att maximalt bostadstillägg är 93 procent av boendekostnaden, dock max 5000 kronor per månad, plus 340 kronor. Ett fribelopp för arbetsinkomster infördes 2014 så att arbetsinkomster under 24000 inte tas upp i beräkningen av bostadstillägg.

Utöver detta har skatten för pensionärer sänkts under åren 2009, 2010, 2011, 2013 och 2014. Skattesänkningarna har varit utformade så att de med lägst pension har fått de största skattesänkningarna.

Lite mer detaljerat om regeländringar inom BTP de senaste åren:

1997 fick BTP-tagarna 83 % av bostadskostnaden mellan 100-4000 kr/månad. Skälig bostadskostnad vid beräkning av SBTP höjs till 5200 kr/månad.

1998 höjdes ersättningsnivån till 85 %

1999 höjdes ersättningsnivån till 90 %

2001 togs golvet på 100 kronor bort och maximal bostadskostnad höjdes till 4500: -. Skälig bostadskostnad höjdes till 5700 kr/månad.

2002 höjdes ersättningsnivån till 91 %. Ingen totalomräkning gjordes i december 2002.

2003 var det omfattande förändringar av BTP-reglerna. De nya reglerna var till stor del en konsekvens av ändrade regler för ålderspensionsystemet, förtidspensioneringen och efterlevandepensioneringen. Förmögenhet och inkomst av kapital beräknas även annorlunda. Tidigare beräknades kapitalavkastning med en schablonmetod, från 2003 så ligger förmånstagarnas verkliga kapitalavkastning till grund vid beräkningen av inkomstavdraget. För gifta påfördes tidigare hela bostadskostnaden på den sökande om endast en i hushållet var berättigad till BTP. Från 2003 så delas bostadskostnaden för gifta om endast en är berättigad till BTP. Vissa övergångsregler gäller dock för denna grupp för de som hade BTP i december 2002. Så länge de har BTP och det är fördelaktigare med att hela bostadskostnaden påförs den sökande så gäller det fortfarande. För nytillkomna BTP-tagare gäller dock inte övergångsreglerna, utan där delas bostadskostnaden för gifta.

Alla BTP-tagare var tvungna att komma in med en ny ansökan under 2003, en del fick sitt BTP indraget i juli eftersom de inte hade kommit in med en ny ansökan.

2005 höjdes maximal bostadskostnad till 4 670 kronor och skälig bostadskostnad till 5 870 kronor.

2006 höjs denna gräns till 4 850 kronor respektive 2 425 kronor. Skälig bostadskostnad höjs till 6 050 kronor.

Juli 2006 höjs ersättningsgraden för bostadstillägg från 91 till 93 procent av boendekostnaden.

2007 höjdes maximal boendekostnad till 5 000 kronor och skälig boendekostnad till 6 200 kronor.

2008 Viktningen av arbetsinkomst sänktes från 80 till 50 procent.

2009 höjdes skälig levnadsnivå till en tolfedel av 1,3546 gånger prisbasbeloppet för ogifta och till 1,1446 gånger prisbasbeloppet för gifta.

2010 höjs ersättningsnivån för SA-tagare från 91 till 93 procent. Gränsen för högsta bostadskostnad höjs från 4 500 till 5 000 kronor. Skälig bostadskostnad vid beräkning av särskilt bostadstillägg höjs från 5 700 till 6 200 kronor.

2012 höjs ersättningsnivån med 170 kr/mån. Skälig levnadsnivå höjs för SBTP. En skälig levnadsnivå anses motsvara en tolfedel av 1,401 prisbasbelopp för den som är ogift och en tolfedel av 1,191 prisbasbelopp för den som är gift.

2013 höjs ersättningsnivån med ytterligare 170 kr/mån. Skälig levnadsnivå höjs för SBTP. En skälig levnadsnivå anses motsvara en tolfedel av 1,4468 prisbasbelopp för den som är ogift och en tolfedel av 1,191 prisbasbelopp för den som är gift.

2014 införs fribelopp om 24 000 kr per år för arbetsinkomst.